

Sirküler Tarihi : 10/11/2025

Sirküler No : 2025/111

ÖRTÜLÜ SERMAYE VE TRANSFER FİYATLANDIRMASI YOLUYLA ÖRTÜLÜ KAZANÇ DAĞITIMI HAKKINDA DANIŞTAY KARAR ÖZETLERİ

1.ÖRTÜLÜ SERMAYE

- Örtülü Sermayeye İsbet Eden Faizin Borcu Kullandıran Nezdinde Düzeltmeye Tabi Tutulabilmesi İçin Borcu Kullanan Nezdinde Ortaya Çıkan Verginin Ödenmesi Şart Değildir (Danıştay VDDK K:2023/156; Danıştay 9. D. K:2019/5236)
- Örtülü Sermaye Üzerinden Elde Edilen ve Kâr Payı Olarak Kabul Edilen Faiz Gelirleri Katma Değer Vergisinin Konusuna Girmez (Danıştay VDDK K:2023/95)
- Birleşme Durumunda Dönem Başı Özsermaye, Birleşme Tarihindeki Değil Birleşilen Şirketin Dönem Başındaki Özsermayesini İfade Eder (Danıştay 4. D. K:2020/3776)

2.TRANSFER FİYATLANDIRMASI YOLUYLA ÖRTÜLÜ KAZANÇ DAĞITIMI

- Kiralama İşlemlerinde Kira Süresi İki Ayrı Yılı İçeriyorsa, İnceleme Yılıının Değil, Kira Sözleşmesinin Yapıldığı Tarihteki Emsal Tespit Edilmelidir (İstanbul BİM 1 VDD K:2023/697)
- Genel Müdürün Brüt Ücreti Yönetim Kurulu Üyelerine Ödenen Ücret için İç Emsal Kabul Edilemez (Danıştay 9. D. K:2019/498)
- Hazine Zararı Şartı İlişkili Gerçek Kişilerle Yapılan İşlemlerde de Aranır (İstanbul BİM 3. VDD K:2020/2049)
- İlişkili Kişi Belirlemesi Yapılırken Yalnızca Organik Bağ Değil, Farklı Kriterler De Kullanılmalıdır (Danıştay 3. D. K: 2019/5477)
- Aynen Aktarılan Kredilere Ait Komisyon Geliri Yalnızca Kredinin Faizi Üzerinden Hesaplanmalıdır (Danıştay 3. D. K: 2022/235 T)
- Emsal Bedel Araştırması Yapılırken Dikkate Alınması Gereken Faktörler (Danıştay 4. D, K. 2020/3218; Danıştay 4. D K: 2014/9141; İstanbul BİM 1 VDD K:2022/3821)

Danıştay 3. Dairesi ve İstanbul Bölge İdare Mahkemesi; transfer fiyatlandırmasında emsal bedel belirlenirken dikkat edilecek noktaları vurgulayan üç örnek karar verdi. Kararların özeti aşağıdaki gibidir:

1) Danıştay 3. D.: ““iç emsale göre toptan satışlardaki karlılık oranı esas alınarak, mükellefin lehine olacak şekilde hesaplama yapıldığı ayrıca faturaların ihtiva ettiği malların maliyet bedellerinin tespit edilemeyeceği”

2) Danıştay 4. D.: ““öncelikle, kurumun açtığı mevduatlara verilen faiz oranı emsal olarak alınmalıdır. Mevduat bulunmaması ya da karşılaştırılabilir olmaması durumunda, kurumun kullandığı kredilere ait faiz oranları esas alınmalıdır.”

3) İstanbul BİM: "Emsal araştırmasında yalnızca iki firmadan bilgi alınması, bilgi alınan bu firmalardan en iyi emsal olarak tercih edilen firma ile ilişkili şirketi arasında kar aktarımı yapıp yapılmadığına, gerçekleştirilen işlem hacimlerine, gerçekleştirilme tarihlerine, üstlenilen risklerin detaylarına ilişkin herhangi bir incelemede/açıklamada bulunulmaması, emsal alınan firma ile davacı firma tarafından ilişkili şirketlere sunulan hizmetin birebir aynı olmaması ve ne şekilde hazine zararı doğduğu hususunun açıkça ortaya konulamaması karşısında örtülü kazanç dağıtımında bulunulduğundan bahisle eksik inceleme ve varsayıma dayalı olarak yapıldığı anlaşılan vergi ziyai cezalı tarhiyatta hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır."

- Transfer Fiyatlandırmasında Emsal Bedel Tespit Edilirken Avans Olarak Yapılan Peşin Ödemeden Kaynaklı Farklılık Düzeltilmelidir (İstanbul BİM 2 VDD K:2020/1912)
- İlişkili Kişilere Rızai Olarak Verilmeyen Tutarlar için Örtülü Kazanç Dağıtımında Bulunulduğunun İddia Edilemeyeceği (Danıştay 9. D. K:2020/512)
- Adat İşlemlerinde Emsal Faiz Oranı Araştırılmalıdır, Doğrudan Doğruya TCMB Reeskont Faiz Oranları Esas Alınamaz (Danıştay 3. D. K:2020/407; Danıştay 9. D. K:2020/596)
- Yurt Dışı Satış Bedellerinin (Düzeltilme Yapılmadığı Sürece) Yurt İçi Satışlara Emsal Olamaz (İzmir BİM 1 VDD K:2020/499)